

LIBRIS

We know
books

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, Sector 6,
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: 021 348 14 74
0733 131 145, 0728 084 802
difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74
0728 084 802, 0733 131 145
contact@edituraeikon.ro
www.librariaeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de
Consiliul Național al Cercetării Științifice (CNCS)

ISBN: 978-606-49-1402-6

DTP: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

Luminița Potîrniche

*Ani pe care
nu i-a iubit
nimeni*

E I K O N

București, 2025

Cuprins

1. Lacrimi de ceai.....	5
2. Luni către marți	7
3. O romanță fără parfum.....	8
4. Când, în sfârșit, se face toamnă!	9
5. Acum e momentul.....	11
6. Fița.....	12
7. Cea mai fină	13
8. Binele subiectiv.....	15
9. Datini și obiceiuri uitate	17
10. O zi care a mai fost	18
11. Geamul dinspre complex.....	19
12. Sanie aveți?	20
13. Sărăcia oamenilor talentați înfrumusețează orașul.....	22
14. Nosocomiale	23
15. Un șoarece este uneori o companie	24
16. Centrul universului	26
17. Cenaclul de acasă.....	28
18. Sărăcia vinde cărți	29
19. De ce a scăzut în înălțime tanti Ani?	30
20. Lipsire de libertate în formă continuată.....	32
21. Sufletul locuiește cu chirie.....	34
22. În limba Lui Dumnezeu	36
23. Sărbători pierdute	37

24. Patria din oglindă.....	38
25. Altarul Anei.....	39
26. Pereți despărțitori.....	41
27. Repede, că pleacă viața!.....	43
28. În numele tatălui.....	44
29. Taxi România.....	45
30. Prețul unicității.....	47
31. Scena unei crime.....	48
32. Tete-a-tete cu agentul termic.....	49
33. Vremuri dificile cu parfum greu.....	50
34. Doar pisici.....	51
35. Necinstea oamenilor cinstiți.....	52
36. Joi.....	53
37. Schimb de locuință.....	55
38. O ploaie pentru seceta noastră.....	56
39. Ninsoarea întoarcerii către casă.....	57
40. Tandrețea călătorește uneori cu autobuzul.....	58
41. Noapte bună, lume!.....	59
42. Un leu, un covrig sau un cutremur.....	61
43. Adu-mi ceva frumos!.....	62
44. Mâna goală are cuticulele curățate.....	64
45. O proiecție a copilăriei.....	65
46. Zi de Înălțare sau câte se pot întâmpla într-o noapte...66	66
47. Păcatul capital al croșetatului.....	68
48. Never more.....	69
49. O reparație târzie.....	71
50. Școala din secolul trecut.....	73
51. Iarna copilului unic.....	74
52. Un cap de-al meu n-ați găsit?.....	75
53. Experiența, mama învățaturii.....	77
54. Vezi doar ceea ce te doare.....	78
55. Nu pierde timpul cu mirarea.....	80
56. Marmeladă.....	81
57. Cosa nostra.....	82
58. Realitate paralelă.....	83

59. Amintiri CFR.....	84
60. Părintele Marian.....	86
61. Libertate.....	88
62. Mămăligă și cărți bune.....	89
63. Niciun străin.....	90
64. Colindă.....	91
65. Regresie.....	92
66. Până la capăt.....	93
67. Ne dăm sau nu ne dăm?.....	94
68. Mai pune o cană de apă în mămăligă!.....	95
69. Amintirea bea ceai.....	96
70. Semințe de lumină.....	97
71. Istorie recentă.....	98
72. Viața în cub.....	99
73. Revers.....	101
74. Oameni de drum lung.....	102
75. Un timp al disparițiilor.....	103
76. Prea liniște.....	104
77. Liniștea unui covrig.....	105
78. De la capăt.....	106
79. Nevoia de minuni.....	108
80. Cine era Teliceanu M.S.?.....	109
81. Scrisoare nescrisă.....	110
82. Vin sărbătorile.....	111
83. O cauză autohtonă.....	113
84. Ai cui suntem?.....	114
85. Pe stil nou.....	115
86. Cuib de barză chioară.....	116
87. Pe marginea unui pat de spital.....	118
88. Să fim pacienți, dar de unde răbdare?.....	119
89. Sacrificii culinare.....	121
90. Crabii nu au amintiri.....	122
91. Povești în tren.....	123
92. Ca o floare în glastră.....	124
93. Axis mundi.....	125

164. Nevizitabil.....	216
165. Nerecunoștința posterității	217
166. Pe numele ei, duminică.....	219
167. Strada Tecuci.....	221
168. Vom fi ultimii martori	222
169. Liniștea blocului	223
170. Trifu de gândaci.....	224
171. Doar un tirbușon.....	225
172. Chipurile istoriei.....	226
173. Noi nu ne putem uni nici cu noi înșine.....	227
174. Cozonacul lui Decebal.....	228

Lacrimi de ceai

Pe tapetul vechi și înnegrit de fum din camera lui tanti Clara, este timpul să se adune broboane de apă. Sunt lacrimile de ceai din coji de mere. Merele or fi pădurețe sau Raiul nu a mai avut răbdare să le coacă. Păcatul lumii e mare și nerăbdător.

Zidurile ei nu asudă. Cum nici ei demult tare nu îi mai e cald. Doar când văratica ardoare poate o mai face să dea jos acel ilic și să rămână într-o bluză destrămată pe la manșete. Un trup împuținat de timp și de nevoia de economisire. Din ce economisești mai întâi? Din tine. Îți ești mai la îndemână și mai îndatorat decât această lume uluitoare, cu excesele ei de neînțeleș.

Lampa cu gaz pufăie ca un vapor care nu visează nici un cheu. Fantomele intențiilor nu au scop precis și nici destinație. Dacă trăiești mult sau dacă doar trăiești ascetic, fără voia ta, viața îți pare o călătorie întârziată și cu pierderi, întâia fiind busola care o vreme a mai arătat ceva, ca un punct de ajuns.

Stranietatea viselor de noapte care pun laolaltă stări uitare cu starea prezentă de apatie și de rezemat nepuțința într-un toiaș de resemnare pare că nu are sfârșit. Azi noapte a visat prunci înveliți în plăpumioare de mătase, cutii de bomboane legate cu fundă, pălării cu calote țepene și apretate, o licoare galbenă în ceașca de porțelan intactă. Cum poate oare visul să pună toartă unei cești și prunci în leagăne și frumusețea pierdută la loc în oglinzi? Și când ștergi somnul de pe oglindă să îți zâmbească tot o băbuță cu coc alb, pușin, și o amintire de care nimănui nu îi e dor?

Iar scoate lampa fum și veacul își dojenește iar trecătorii cu pilda nemulțumitorului. Se va lua și asta de la tine și în loc nu se va pune nimic. Doar o cruciuliță în cartea de imobil.

Luni către marți

Bate vântul. Mătură întunericul. Cineva strigă, Rex! O portieră se trânteste peste un drum sau deschide un drum. Cât să se fi scumpit lumina electrică? Îmi lipsesc geamurile luminate de la ora 5. Ceaiul, pachetul pentru serviciu, călcatul unei cămăși pe care mi le imaginam în bucătăriile blocurilor vecine. Un huhurez de cartier, fără să mă mai înfricoșeze ca altă dată, buhăie ceva de marți. Aseară era luni și tot găsise ceva de zis. Alarmă de mașină supărată de vreo atingere. De om sau de vânt. Sau de prevestirea cucuvelei. Glasurile celor de la salubritate amestecate de vânt cu gunoaiele. Trebuie să ai urechea fină ca să izolezi un sunet care să-ți facă bine și să te încurajeze că iar e zi, după ce a fost noapte și e încă viață și încă mai sunt oameni dispuși să continue.

O romanță fără parfum

În stația de tramvai o femeie pe care o remarci din prima. Cineva între doamnă și homeless. Păr ce părea coafat. Sau un păr bun, care arăta bine oricum. Căruntă sau decolorată. Putea fi și una și alta. Un hanorac de fâș, negru. O fustă din care se vedea puțin. Ciorapi negri, transparenti, încălțări sport cu alb și negru. În mare, părea o doamnă cu ceva șic. Avea în brațe un buchet mare de trandafiri. Dacă te apropiai, vedeai că trandafirii sunt foarte păliți. Spre dezintegrare. Hanoracul era murdar. Încălțările erau călcate pe ștaif. Gândul te ducea spre homeless. Dar chipul! O distincție aparte, un aer misterios și trist. O privire care aștepta. Poate pe cel care îi dăduse buchetul într-un vis, într-o speranță. Oricum, privirea era departe, mult prea departe. Poate acolo, departe, era o nebunie. Poate o amintire cu soare și tinerețe. În stație, doar noiembrie de stat în casă, de numărat stropii de apă de pe geamuri. Un tramvai așteptat, la fel de fantomatic. Oameni care nu aveau timp și atenție nici pentru ei.

Dar trandafirii păreau înțepeniți într-o poveste mai primitoare, mai caldă. Ofilirea lor era ca fanarea chipului femeii, nobilă.

Nu am văzut lucrurile astea. Mi le-a povestit ieri prietena mea. Am beneficiat și de poze. Dar a fost ca și când aș fi văzut.

Întâlnim atâtea povești umblătoare. Unele care sunt sau par sau încă nu s-au hotărât dacă apar sau dispar. Oamenii nu sunt niciodată sută la sută cineva. Sunt cu gramul, cu dramul, cu scânteia.

Cu flori ofilite în brațe o femeie era ca o romanță fără parfum.

Când, în sfârșit, se face toamnă!

Tânăra nu mă simțeam bine în nimic. Nici în haine, nici în situații, nici în kilograme. Pantofii erau incomozi, hainele stânjeneau, vârsta părea să nu ofere scuze când ar fi fost nevoie, visuri când se cerea. Școala, serviciul, boala tatălui, înjumătățirea părinților. Apoi, ciorapi ungurești, când era un noroc. Un deodorant de firmă cu coadă sau o mică atenție. Remaiam, coseam, număram ochiurile, zilele de salariu. Toamna îmi părea a altora. Vara încă începea să se așeze la casa ei. Bărbații, nervii, sacoșele, spitalele. Pachetele pentru cei care munceau, bagajele pentru cei care plecau. Pomenile pentru cei care scăpaseră de toate astea. Pantofi comozi pentru străzile cariate, genți supraelastice, poveri pitite lângă pudrieră și ruj.

Boala mamei, cronica unei morți anunțate. Singurătatea, dispariția totală a rubricii părinți. Mese festive cu scaune goale. Goana după alți comeseni. Festivitățile dispar, comemorările se înmulțesc. Să ne punem și noi o faianță, o gresie. Un covor persan. O ușa metalică. Bărbații rămân să închidă ușa. Pe afară. Înăuntru, oglinzi de o persoană. Tribunale, peroane, cărți pe care nu le-am scris. Cărți pe care le-am scris. Toamnă. Îmi place toamna. Nu mi-a plăcut de la început. Comoditate și confort în ce nu aș fi crezut. Un plasture, ce ușurare! Un pantof lătăreț, ce bucurie! O haină călduroasă, un poem în care agonizează cochetăria. Autobuzul venit la timp bate o limuzină. Oamenii care nu mă sperie îmi par genii în umanitate. Ferestrele în care bate soarele, niște oglinzi în care ești mereu frumos și tânăr. Când plouă, nu am de șters geamurile. Se scuză. Se lăcrimează. Nu contează lucrurile mici. Cele mari, nici ele. Ce contează cu adevărat nu se spune. Nici nu se vede.

Vederea-i mai slabă. Îngerul mai puternic. Iarna o batem la puncte cu gradele din termometrul de cameră. Nicăieri nu e ca acasă. Nici afară. Zilele scurte se lungesc cu ceai și cu teoria relativității. Ceea ce am mă dezbară de a dori ceea ce nu am. Ar fi prea mult de uitat. Uitarea este o partitură complicată dacă nu știi noțiunile de bază ale interpretării. M-aș uita și pe mine, dar singurătatea mă știe și mă trage la răspundere.

Acum e momentul

Dacă nu ai tânjit toată vara după ceva, pentru că era prea cald, pentru că te fereai de orice efort, chiar și de cel al întristării, acum e momentul să recuperezi. Picioarele sunt reci, resimți un gol, dar nu știi să îl localizezi. În cap, în suflet, în stomac. Mai simplu să crezi că în stomac. FB-ul e plin de farfurii cu mâncare, te apuci să gătești. Te îngrași. Simți același gol în timp ce te simți ca un balon. Deci, clar, golul nu era în stomac. Nu poți mânca și să îți treacă golul din inimă. Din cap, nici atât. O masă plină nu echivalează cu o casă plină. Oalele de mâncare nu sunt companioni.

Seara citești din poezii morți. Ți se pare că tot ce au scris era premonitoriu. Dar nici ei nu știau. Inspirația trece și peste stările agonizante, amână inevitabilul. După, citește cineva și i se pare că are revelații, că e un Nostradamus mic de scară de bloc, că ghicește în semințe de mac.

Revin și durerile de descreștere, tristețea că anul acesta nu te-au dat la școală, nu ți-ai luat ghiozdan. Că deși nu știi nimic din ce ai fi vrut să știi reușești performanța de a mai uita și din ce ai știut. Pe asta se bazează golul din cap. Dar pui acolo niște reclame la pantofi de sezon și cârpe colorate, multe, cât mai multe. Că dacă rămâne spațiu bagă ăștia știri despre război, apocalipsă climaterică, noi virusi care abia se stăpânesc să nu sară din pangolin în om, apoi din om în om.

Te simți de nimic pentru că în curând un robot de serie va fi și el trist, doar pentru că a preluat controlul și a vrut să știe cum e să fii om. Chiar te simți jefuit de misterul vieții și de unicitatea creației. Și iar te pui pe tânjit. Pentru că măcar sufletului i-au rămas funcțiile nealterate și mai face el ce ne trebuie și nici nu știm.

Fița

De Ziua Internațională a câinelui, o reamintire din amintirile unei fetițe orfane. Secolul XX, anii 40. La 6 ani, fără mamă, la 8 și fără tată. Trecută în mâinile altor părinți. Vitregi. Cuvintele zugrăvesc, acoperă, scuză.

Ceea ce un copil natural nu face (pentru că nu poate, pentru că nu e normal, pentru că e iubit și există milă, protecție, tresărire), înfiatul nu numai că poate, ci trebuie, este obligat, este mânat, este supus.

Dar limite și frici și dureri au și copiii altora. La fel ca și cei naturali. Doar că nu au cui spune. Doar că ar spune degeaba. La asta e bun și un câine. Poate chiar mai bun. La asta a fost bună Fița. Parcă aș putea-o vedea, o cățelușă corcită, roșcată ca o vulpe, cu piciorușele scurte, bot ascuțit și blană bogată. Ea venea imediat la o fluierătură de copil speriat, din orice cotlon al curții de țară sau al întunericului. Că mai întotdeauna trebuiau la lăsarea întunericului inspectate găinile, porțile dacă au fost închise, ceva de adus dintr-o bucătărie de vară. Și curajul fetiței se ivea bucurându-se și dând din coadă, la prima chemare. Cu Fița s-ar fi dus pe întuneric oriunde.

Stau și mă întreb dacă Fiței nu i-o fi fost și ei frică. Dar probabil că nu avea nici ea cui spune.

Cea mai fină

Erau o pereche trecută de cincizeci de ani. Un domn, o doamnă. Dânsul, brunet și mereu încrunțat. Dânsa, încă frumoasă, dar de o corpolență care o făcea să pară un cozonac bun și pufos. Și chiar era bună. Lucraseră amândoi prin alimentația publică, strânseseră cheag și după Revoluție se lansaseră într-o afacere, tot în domeniu. Aveau o casă frumoasă, doi copii realizați, o situație la care mulți trăgeau cu ochiul, invidioși.

Aveau și o fină, om de casa lor și de mare încredere. Fina era divorțată și avea trei copii în întreținere. O ajutau și se și bazau pe ea. Era om bun la toate, harnică, lipicioasă, docilă.

Dar, fiind ei oameni responsabili, o ținuseră pe fina cu carte de muncă și cu salariu pe la afacerea lor, un timp. Apoi, ceva a intervenit și au trebuit să-i găsească altundeva un serviciu. Au căutat pe la cunoscuții care aveau și ei afaceri. Au întrebat, ba pe unul, ba pe altul. Că, iaca, avem și noi o fină harnică și muncitoare și cam bolnăvicioasă. Are 3 copii și e singură. Pentru ea, noi garantăm.

Au găsit la o pizzerie. Patronul era un cunoscut vechi de-al lui. S-au dus acolo și domnul și doamna, au făcut vorbele, s-au interesat de condiții, seriozitate, au lăudat-o cât au putut și, totodată, au căinat-o pentru situația în care se află.

A doua zi fina s-a prezentat la post. Toată lumea se aștepta să vină vreo amărâtă. Dar, la ora stabilită, scările demisolului au fost coborâte de o super fină, în toate înțelesurile acestui cuvânt.

O avantaja și fizicul. Altfel nu s-ar fi putut susține pe tocurea cui de 12 și să mai pășească și ca pe podium. Părea antrenată. Patronului i-a cam căzut fața. Poate din mai